

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 36550**Nom:** Documentació comunicativa**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Comunicació	BÀSICA

COORDINACIÓ

MESTRE PEREZ ROSANNA

HUGUET CLEMENTE MARIA CARMEN

RESUM

Documentació Comunicativa és una assignatura de formació bàsica del Grau en Comunicació Audiovisual que forma part de la matèria Comunicació.

Aquesta assignatura fa referència, d'una banda, a les qüestions fonamentals incloses en l'àmbit de la Filosofia i Teoria de la ciència, així com de la metodologia i les tècniques d'investigació; d'altra banda, també té com a objecte el conjunt de qüestions pròpies del camp del saber de la Documentació informativa i audiovisual, entre les quals destaquen les particularitats de la cadena documental, l'estructura i el funcionament de les institucions documentals i el tractament dels documents (en aquest cas, audiovisuals), tot i que les tecnologies de la informació i la comunicació estan atorgant una rellevància creixent a la creació, gestió i ús de les bases de dades.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es preveuen altres tipus de requisits.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Capacitat per a actuar defenent una cultura de la pau i respectant els drets fonamentals en els processos de la comunicació, en concret la igualtat entre dones i hòmens en tots els tractaments informatius, interpretatius, sígnicos, dialògics i opinatius de la comunicació.

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Capacitat per a buscar, seleccionar i sistematitzar qualsevol tipus de document audiovisual en una base de dades, així com la seua utilització en diferents suports audiovisuals utilitzant mètodes digitals.

Coneixement i capacitat per a aplicar recursos, elements, mètodes i procediments dels processos de construcció i anàlisi dels relats audiovisuals tant lineals com no lineals, incloent el disseny, establiment i desenrotllament d'estratègies, així com les aplicacions de les polítiques de comunicació persuasiva en els mercats audiovisuals.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

Que els estudiants siguen capaços d'obtindre i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.

Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a la documentació audiovisual

- Què vol dir documentar i què s'entén per arxiu.
- Tipus de documents: textuais, visuals, sonors, multimèdia.
- Usos de la documentació en la creació, producció, recerca i conservació audiovisual.
- Documentació en l'ecosistema audiovisual: cinema, televisió, fotografia, música, entorns digitals.
- Formats de documents: tipus i extensions rellevants per a la cerca, conservació i reutilització.
- Cercadors i navegadors: estratègies bàsiques i avançades d'accés a la informació.
- L'arxiu avui: núvols, bases de dades, xarxes socials i plataformes.
- La intel·ligència artificial en la documentació: aplicacions en la catalogació i anàlisi automatitzada de continguts audiovisuals.

2. Arxius i plataformes: institucions, accés i reutilització

- Arxius audiovisuals: filmoteques, televisions, museus, universitats i fons privats.
- Plataformes i col·leccions digitals: sistemes de consulta, descàrrega, classificació i cerca.
- Bases i bancs de dades: tipologies, funcions i diferències.
- Metadades, taxonomies, normalització i recuperació d'informació en entorns documentals.
- Condicions per a la reutilització de materials i imatges: drets d'autor, de cita, del model i de l'espai. Llicències obertes i atribució. Consideracions ètiques, legals i tècniques.

3. Treball documental i escriptura acadèmica en comunicació audiovisual

- Localització i selecció de fonts rellevants: (no) acadèmiques, documentals i professionals.
- Avaluació crítica de la fiabilitat, pertinència i qualitat de les fonts.
- Ús de bases de dades acadèmiques.
- Eines de gestió bibliogràfica.
- Aplicació acadèmica dels marcs legals: cites, fonts diverses, ús de l'aparell crític.
- Sistemes d'estil i citació: APA, Harvard, MLA
- Redacció acadèmica en comunicació audiovisual: estructura, arguments, estil i fonts.

4. Arxiu i indústries culturals: memòria, poder i resignificació

- L'arxiu com a infraestructura simbòlica i de poder: decidir quin passat es conserva, quin present es legitima i quina memòria sosté el futur.
- Resignificacions afectives, artístiques o crítiques dels arxius audiovisuals: de Google a TikTok, Vimeo o Pad.ma.
- Estudis de cas: ús de l'arxiu audiovisual digital en projectes artístics, documentals, activistes o de memòria històrica.

Resultats d'aprenentatge

Aquests continguts es plasmaran en els següents resultats d'aprenentatge:

- Conèixer els codis i modes de representació propis de la comunicació audiovisual.
- Identificar la rellevància social, cultural i històrica de les propostes estètiques de les indústries audiovisuals.
- Dur a terme anàlisis de relats i obres audiovisuals.
- Identificar les estructures organitzatives en l'àmbit de la comunicació visual i sonora.
- Conèixer la interrelació entre els subjectes de la comunicació audiovisual: autors, institucions, empreses, mitjans, suports i receptors.
- Seleccionar qualsevol tipus de document d'una base de dades.
- Utilitzar documents en bases de dades analògiques i digitals.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Aula informàtica	30,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	10,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT**Activitats presencials**

La docència presencial seguirà les següents metodologies:

- **Lliçó magistral.** Metodologia docent basada en l'exposició oral estructurada per part del professorat, orientada a transmetre de manera clara, argumentada i contextualitzada els continguts fonamentals de l'assignatura. En el marc de Documentació comunicativa, la classe magistral no es concep com un procés unidireccional, sinó com una estratègia interactiva que estimula la participació activa de l'estudiantat mitjançant preguntes, debats guiats i anàlisis col·lectives. Aquestes dinàmiques es recolzen en exemples pràctics vinculats a la gestió de fonts, arxius i bases de dades en l'àmbit de la comunicació. Aquesta interacció reforça la comprensió dels conceptes clau, afavoreix la integració crítica dels continguts i fomenta una actitud reflexiva davant els processos de documentació audiovisual.
- **Estudi i anàlisi de casos.** A partir dels continguts conceptuals exposats i comentats per la professora a les classes magistrals, amb el suport d'exemples concrets, l'estudiantat adquireix les eines necessàries per identificar i aplicar els conceptes fonamentals de l'assignatura. Aquesta metodologia permet traslladar els marcs teòrics a situacions reals de recerca, anàlisi i gestió d'informació, i fomenta el pensament crític entorn de les pràctiques documentals en comunicació. A més, contribueix al desenvolupament de competències analítiques essencials per interpretar la funció dels arxius i les bases de dades en els entorns audiovisuals i digitals contemporanis.

Activitats no presencials

L'estudiantat desenvoluparà les següents activitats no presencials:

- **Elaboració de treballs individuals:** L'elaboració del treball individual segueix els models d'anàlisi treballades per la professora a l'aula i es recolza en la consulta de bibliografia especialitzada. Aquesta metodologia permet a l'estudiantat aplicar de manera autònoma els coneixements adquirits en classe, ampliar la seua comprensió crítica mitjançant el diàleg amb textos acadèmics rellevants i desenvolupar competències metodològiques específiques en l'àmbit de la documentació audiovisual.
- **Estudi i treball autònom:** Aquest treball està orientat a l'anàlisi i la gestió de fonts, arxius i bases de dades, i contribueix a consolidar la capacitat d'interpretació, l'aplicació de marcs teòrics i el pensament analític.
- **Preparació d'activitats d'avaluació:** L'estudiantat haurà de preparar la prova final a partir dels apunts presos en classe, els materials proporcionats per la professora i les activitats pràctiques desenvolupades al llarg del curs. Aquesta preparació facilita una comprensió més clara i profunda dels continguts teòrics i metodològics.
- **Assistència a altres activitats:** Consulta de documentació en línia i en fons de biblioteques. Estan orientades a l'anàlisi i la gestió de fonts, arxius i bases de dades, i contribueixen a consolidar la capacitat d'interpretació i l'aplicació pràctica del marc teòric.
- **Resolució de casos pràctics:** L'ús combinat d'aquests recursos permet identificar les idees clau, establir relacions entre conceptes fonamentals i aplicar-los a casos pràctics vinculats a la documentació informativa i audiovisual.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

Aquesta assignatura té especialment en compte els següents Objectius de Desenvolupament Sostenible:

- **ODS 4. Educació de qualitat**, meta 7: que l'estudiantat adquireisca els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a promoure el desenvolupament sostenible, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural, i la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.
ODS 5. Igualtat de gènere, meta 1: posar fi a totes les formes de discriminació contra totes les dones i les xiquetes a tot el món.

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster, aprovat pel Consell de Govern el 30 de maig de 2017 (ACGUV 108/2017).

Avaluació en la primera convocatòria

L'avaluació en primera convocatòria es desenvoluparà del següent mode:

- **Prova final escrita (60%):** L'examen consistirà a preguntes tipus test dissenyades per avaluar la capacitat de l'estudiantat per explicar conceptes clau, definir termes rellevants i aplicar marcs

teòrics a casos pràctics. Per aprovar l'assignatura, caldrà obtenir una qualificació mínima de 5 sobre 10 a l'examen final perquè es puga computar en la nota final. És recuperable a segona convocatòria.

- **Presentació d'activitats, esquemes, resums i/o textos assignats (40%):** Treball teòric-pràctic d'investigació realitzat de manera individual al llarg de les pràctiques a l'aula, amb tutoria continuada per part de la professora. El treball parteix d'un tema concret relacionat amb els continguts de l'assignatura i integra la cerca i gestió de fonts documentals, l'aplicació de metodologies d'anàlisi i la redacció acadèmica segons les normes APA. Haurà de reflectir la comprensió crítica dels conceptes treballats a classe i aplicar-los a l'anàlisi de textos audiovisuals no abordats durant les sessions. És recuperable a segona convocatòria.

Avaluació en la segona convocatòria

L'avaluació en segona convocatòria mantindrà, si fora el cas, les qualificacions obtingudes en els blocs aprovats en la primera. L'avaluació dels blocs suspesos o no presentats es realitzarà del següent mode:

- **Prova final escrita (60%):** L'examen consistirà a preguntes tipus test dissenyades per avaluar la capacitat de l'estudiantat per explicar conceptes clau, definir termes rellevants i aplicar marcs teòrics a casos pràctics. Per aprovar l'assignatura, caldrà obtenir una qualificació mínima de 5 sobre 10 a l'examen final perquè es puga computar en la nota final.
- **Presentació d'activitats, esquemes, resums i/o textos assignats (40%):** Treball teòric-pràctic d'investigació realitzat de manera individual. El treball parteix d'un tema concret relacionat amb els continguts de l'assignatura i integra la cerca i gestió de fonts documentals, l'aplicació de metodologies d'anàlisi i la redacció acadèmica segons les normes APA.

Observacions

- Tant en l'examen com en la resta de proves, exercicis o treballs escrits s'exigirà correcció ortogràfica i gramatical. Cada falta comportarà una reducció de la qualificació obtinguda, que pot arribar fins al suspens.
- En el cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació, aquest es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero, amb independència del procediment disciplinari que es puga incoar i, si escau, de la sanció que siga procedent d'acord amb la legislació vigent.
- L'honestedat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la seua utilització forma part dels continguts de l'assignatura o està autoritzada pel professorat que la imparteix.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

- Caldera-Serrano, Jorge y Arranz-Escacha, Pilar (2012). *Documentación audiovisual en televisión*. UOC.
- Codina, Lluís (s/f). *Documentación audiovisual*.
<https://www.lluiscodina.com/documentacion/audiovisual/>
- Caridad Sebastián, Mercedes et al. (2011). *Documentación audiovisual*. Síntesis.
- Ernst, Wolfgang (2013). *Digital Memory and the Archive*. University of Minnesota Press.
- Galdón, G. (2002). *Teoría y práctica de la documentación informativa*. Barcelona: Ariel.
- Giménez Toledo, Elea (2007). *Manual de Documentación para comunicadores*. Pamplona: Eunsa.
- Van Dijck, Jose (2011). *Mediated Memories in the Digital Age (Cultural Memory in the Present)*. Stanford University Press.
- VVAA (2012). *Los documentos audiovisuales. Qué son y cómo se tratan*. Ediciones Trea.

Referències complementàries

- Argudo, Silvia y Pons, Amadeu (2013). *Mejorar las búsquedas de información*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.
- Kennedy, Roseane and Silverstein, Ben (2023). Beyond presentism: Memory studies, deep history and the challenges of transmission. *Memory Studies*, vol. 16 (6). <https://doi.org/10.1177/17506980231203645>
- Lopezosa, Carlos et al.. (2020). *SEO and the digital news media: From the workplace to the classroom*. *Comunicar*, 28 (63) 65 - 75. <https://www.revistacomunicar.com/html/63/es/63-2020-06.html>
- Lopezosa, Carlos et al. (2020). Mapa de visibilidad y posicionamiento en buscadores de los principales grupos mediáticos españoles. *Profesional de la información*, 29 (2), e290203. <https://doi.org/10.3145/epi.2020.mar.03>
- Mases Blanch, Noemí y Duran de Haro, Pau. (2013). *Documentación audiovisual*. Universitat Oberta de Catalunya. <http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/handle/10609/75845>